

בעניין:

1. שאהר עלקם ואח'

ע"י ב"כ עוה"ד סוהאד בשארה ו/או מונא חדאד ו/או חסן ג'בארין ו/או מיסאנה מוראני ו/או סלאם ארשייד ו/או הדיל אבו סאלח ו/או לובנא תומא מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל רחוב יפו 94, ת"ד 54, חיפה 31090
טל': 04-9501610, פקס: 04-9503140, דוא"ל: suhad@adalah.org

העותרים/ המבקשים

נ ג ד

1. הכנסת

ע"י הלשכה המשפטית של הכנסת
משכן הכנסת, קריית בן גוריון ירושלים 9195016

2. שר הבטחון, מר ישראל כץ

3. המפקד הצבאי באזור הגדה המערבית, מר אבי בלוט

4. מתאם פעולות הממשלה בשטחים, מר רסאן עליאן

5. היועצת המשפטית לממשלה

6. משרד החינוך

ע"י פרקליטות המדינה (מחלקת בג"צים)
מרחוב צלאח א-דין 29, ירושלים, 9711052

7. עיריית ירושלים

ע"י עוה"ד אבי ליכט ו/או יפית שלו (ו/או עידו טימר ו/או אח' ממשרד מיתר | עורכי דין
מדרך אבא הלל סילבר 16, רמת-גן 52506

המשיבים

בקשה למתן צו ביניים ולמתן צו ארעי

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להוציא מלפניו צו ביניים המורה על עיכוב כניסתו לתוקף של החוק להפסקת פעילות אונר"א (תיקון), התשפ"ו–2025 (להלן: **התיקון לחוק**), ולחילופין, עיכוב כניסתו לתוקף של הוראות התיקון המחייבות ביטול אישורים, היתרים וחיבור לתשתיות, עד למתן פסק-דין סופי בעתירה דנן.

כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו בדחיפות צו ארעי המורה למשיבים להימנע, בעצמם או באמצעות גורמים מטעמם, לרבות גורמי המשטרה, ספקי תשתיות וכל גורם ציבורי אחר, מכל פעולה שיש בה כדי להביא להריסת מבנים, לתפיסת חזקה במקרקעין, או לניתוק או למניעת אספקת חשמל ו/או מים למוסדות אונר"א בירושלים המזרחית, וזאת עד להכרעה בבקשה למתן צו ביניים.

התיקון לחוק קובע מנגנון הפסקת שירותים בעל השלכות רחבות היקף וחסרות תקדים על מוסדות המעניקים שירותים חיוניים מטעם אונר"א. במסגרת מנגנון זה נקבעה, בין היתר, שלילת החסינויות המוקנות לאונר"א ולנציגיה מכוח המשפט הבינלאומי; ביטול גורף של אישורים, רישיונות והיתרים שניתנו לאונר"א או למי שפועל

מטעמה; איסור על אספקת שירותים חיוניים - לרבות חשמל, מים, גז, תקשורת, שירותים פיננסיים ושירותים נוספים - לנכסים שבהם אונר"א רשומה כצרכן או פועלת בהם, אף בעקיפין; וכן הקניית סמכות למדינה ולרשויות מקומיות לתפוס חזקה במקרקעין ששימשו את אונר"א במתחמים ייעודיים.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. ביום 16.1.2025 הוגשה העתירה מושא הבקשה דנן, ובה התבקש בית המשפט הנכבד להוציא צו על תנאי המופנה אל המשיבים והמורה להם לבוא וליתן טעם:

א. מדוע לא ייקבע כי חוק להפסקת פעילות אונר"א בשטח מדינת ישראל, התשפ"ה-2024 וחוק להפסקת פעילות אונר"א, התשפ"ה-2024 (להלן: **חוקי אונר"א או החוקים**) שניהם בטלים בהיותם בלתי חוקתיים.

ב. מדוע לא ייקבע כי בכל מקרה, חוקי אונר"א לא יחולו על הגדה המערבית ורצועת עזה, לא במישרין ולא בעקיפין, בהיותם מתנגשים עם הנורמה הבסיסית החלה על שטחים כבושים אלה.

2. בקשה להוצאת צו ביניים, אשר הוגשה בד בבד עם העתירה, נדחתה בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 29.1.2025. בהחלטתו הסתמך בית המשפט על טענות המשיבים בדבר היקף תחולת החקיקה והיעדר פגיעה מיידית בשירותים הניתנים לאוכלוסייה האזרחית, ובכלל זאת על הטענה לקיומן של חלופות למתן שירותים בירושלים המזרחית, וכן על מצג בדבר היערכות ליישום החקיקה ומעקב אחר השלכותיה בפועל.

3. במקביל להמשך ניהול ההליכים, המשיבים נקטו בצעדים נגד גופים ומוסדות ציבוריים הקשורים לאונר"א, שלהם השלכות ממשיות על השירותים הבסיסיים הניתנים לתושבי ירושלים המזרחית. כך, ביום 6.4.2025 הוציא משרד החינוך צווי סגירה לשישה בתי ספר המופעלים על-ידי אונר"א בירושלים המזרחית, שבהם לומדים 783 תלמידות ותלמידים.

4. בעקבות צעדים אלה, ביום 17.4.2025 הגישו העותרים בקשה נוספת להוצאת צו ביניים בעתירה. ואולם, בקשה זו נדחתה אף היא בהחלטת בית המשפט הנכבד מיום 23.4.2025. בית המשפט הבהיר כי דחיית הבקשה לצו ביניים אינה חוסמת נקיטת הליכים במישור המינהלי, מבלי לנקוט עמדה לגופן של טענות.

5. בעוד ההליכים תלויים ועומדים, ועיקרם בטענת היעדר חוקיותם של חוקי האונר"א והצעדים הננקטים מכוחם, המשיכו המשיבים לנקוט בצעדים בעלי השלכות מיידיות ושירות על יכולת אספקת שירותים חיוניים לתושבי ירושלים המזרחית.

6. במסגרת זו, ביום 30.12.2025 התקבל התיקון לחוק, אשר מרחיב באופן דרמטי את תחולתו וקובע מנגנון הפסקת שירותים שלו השלכות רחבות היקף וחסרות תקדים על מוסדות המעניקים שירותים חיוניים מטעם אונר"א, ובכלל זאת ביטול גורף של אישורים, רישיונות והיתרים שניתנו לה או למי שפועל מטעמה; איסור על אספקת שירותים חיוניים - לרבות חשמל, מים, גז, תקשורת, שירותים פיננסיים ושירותים נוספים - לנכסים שבהם אונר"א רשומה כצרכן או פועלת בהם, אף בעקיפין. כמו כן, התיקון מקנה סמכות למדינה ולרשויות מקומיות לתפוס חזקה במקרקעין ששימשו את אונר"א במתחמים ייעודיים.

7. בנוסף, התיקון הוסיף סעיף 6 לחוק הקובע כי "הוראות פקודת החסינויות וזכויות-היתר של האומות המאוחדות, 1947, לא יחולו על אונר"א, על פקידה, על בני אדם המועסקים מטעמה ועל נכסיה." שלילת תחולת הפקודה, המהווה אבן היסוד במימוש התחייבויותיה של המדינה כלפי האו"ם וסוכנויותיו, משמעה ביטול ההוראות החיוניות שנועדו להבטיח את פעולתם התקינה של אונר"א, נכסיה ועובדיה, לרבות חסינות מפני הליכים משפטיים, תפיסה ופגיעה ברכוש, וכן פטורים ממסים וארנונות.

8. תיקון זה יוצר תשתית חוקית לניתוק מידי וגורף של מוסדות שמופעלים על ידי אונר"א מכלל האמצעים ההכרחיים להמשך פעילותם, ולפגיעה ישירה ומתמשכת באספקת שירותים חיוניים לאוכלוסייה האזרחית הפלסטינית, ובכלל זאת לתושבי ירושלים המזרחית. פגיעה זו טומנת בחובה נזקים חמורים ובלתי הפיכים, ומכתיבה מציאות עובדתית ומשפטית שלא ניתן יהיה להשיב לקדמותה, **באופן העלול לרוקן מתוכן את הסעד העיקרי המבוקש בעתירה.**

9. **לתיקון החוק השלכות מרחיקות לכת, אשר כבר ניכרות בשטח.** ביום 5.1.2026, הורה שר האנרגיה והתשתיות, אלי כהן, לחברות החשמל והגידול להתחיל בהליכי ניתוק משרדי ומתקני אונר"א מהתשתיות, בהסתמך על התיקון לחוק. ואכן, ביום 8.1.2026, הודיעה חברת הגידול בע"מ, חברת הביוב והמים של אזור ירושלים, לאונר"א על כוונתה להפסיק את אספקת המים לנכסיה בתוך 15 ימים מיום משלוח ההתראה.

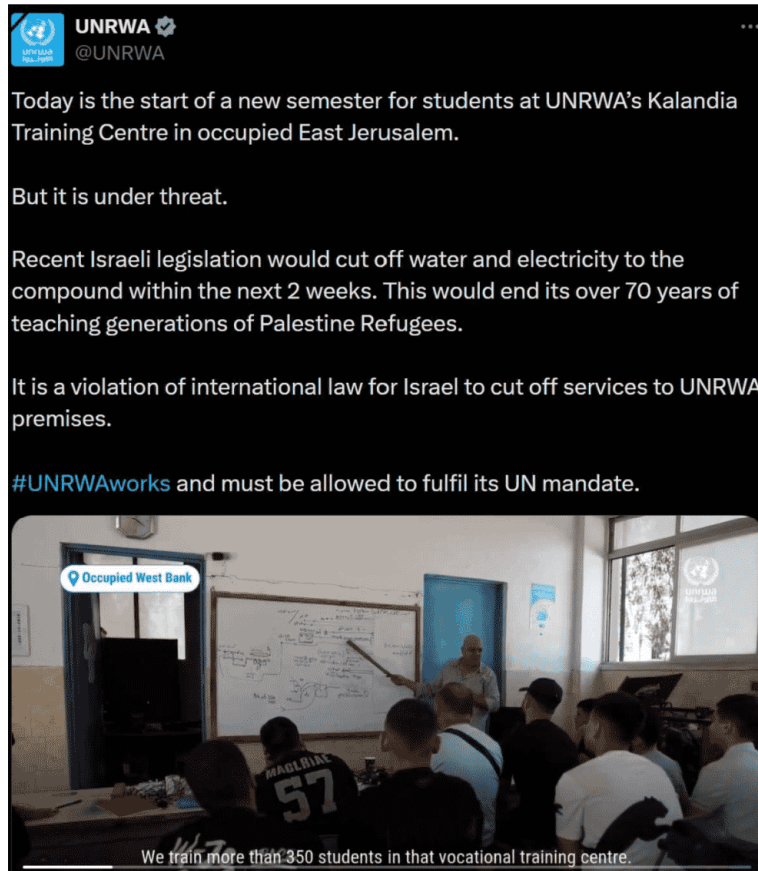
לכתבה בערוץ 7 בעניין: <https://www.inn.co.il/news/686999>

== העתק ההודעה של שר התשתיות ברשת x/טוטר לשעבר מיום 5.1.2026 מצ"ב ומסומן ע/1.

10. ביום 12.1.2026 שלחה חברת החשמל של מחוז ירושלים, החברה היחידה שמספקת שירותי חשמל באזור ירושלים המזרחית, התראה לסוכנות אונר"א בדבר כוונתה לנתק את אספקת החשמל לכלל מתקני ושירותי אונר"א, בתוך 15 ימים ממועד משלוח ההתראה. מבין המבנים שינותקו מחשמל נמנים ארבעה מתקנים בשכונת שועפט ובהם מתקן איסוף אשפה, מרפאה, ושני בתי ספר. זאת בנוסף לשני בתי ספר לבנות בשכונת ואדי חלווה וסור באהר, מרכז רפואי בעיר העתיקה ומרכז הכשרה לנערים שפועל בצמוד למחנה הפליטים קלנדיה בצפון ירושלים.

== העתק ההתראה וההודעה של חברת החשמל מיום 12.1.2026 מצ"ב ומסומן נספח ע/2.

11. מרבית המתקנים הנ"ל פועלים מאז שנות ה-50, וכפי שתואר בהרחבה בעתירה, הם מספקים שירותים חיוניים לפליטים שאין להם כל חלופה. כך, למשל, סגירת מתקן איסוף האשפה עלולה ליצור סיכון תברואתי ממשי עבור תושבי שכונת שועפט (על חשיבות פעילות אונר"א בתחום זה ר' סעיפים 34 לעתירה). בנוסף, מרכז ההכשרה הוא אחד הפרויקטים הגדולים שמפעילה אונר"א ובכל שנה לומדים בו כ-350 תלמידים, תושבי מחנות הפליטים, מקצועות שונים ובהם מכונאות רכב, התקנת לוחות סולאריים וחשמלאות. פעילות זו מאפשר רכישת מקצוע, השתלבות בתעסוקה, צמצום העוני ומניעת העלייה בשיעורי האבטלה. ביום 18.1.2026, דיווח באונר"א אודות חשיבות מרכז ההכשרה המקצועית בקלנדיה הפועל כבר כ-70 שנים והסיכון בסגירתו כתוצאה מהפסקת שירותי חשמל ומים:

להודעה מיום 18.1.2026 : <https://x.com/UNRWA/status/2012842436440014984?s=20>

12. בנוסף, ביום 12.1.2026 הוציאה המשטרה צו ארעי לסגירת מרכז בריאות "אל זאויה" בעיר העתיקה בירושלים לתקופה של שלושים ימים. הצו הוצא, כביכול, מכוח סעיף 78(א) לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א – 1971 שספק אם הוא חל בענייננו, ובו הובהר, בין היתר, כי הוא נסמך גם על חוק להפסקת פעילות אונר"א, תשפ"ה – 2024. מדובר במרפאה הפועלת מאז שנות ה-50 ואשר במהלך שנת 2025 ביקרו בה וקיבלו טיפול יותר מ-24,000 מטופלים. על אף שצו הסגירה הוא זמני, מחמת קבלת ההתראה בדבר ניתוק אספקת שירותי המים והחשמל, קיים חשש ממשי שהמרפאה לא תשוב לפעול ואלפי מטופלים יוותרו ללא מענה רפואי חלופי.

== העתק צו הסגירה הזמני למרפאה מצ"ב ומסומן נספח ע/3.

13. ביום 13.1.2026, דיווח רולנד פרדריק, מנהל ענייני אונר"א בגדה המערבית, על כך שאונר"א קיבלה הודעות מספקיות תשתיות על ניתוק צפוי של אספקת החשמל ומים למספר מתקנים ברחבי ירושלים המזרחית. מבנים אלה כוללים בתי ספר, מרכזי בריאות ונקודות שירות חיוניות נוספות. כפי שהדגיש, בלי חשמל ומים לא קיימת כל אפשרות להפעלת השירותים ההומניטריים. להלן הודעתו של מר פרדריק בשלמותה עם התייחסותו גם למקרה שבו נכנסו כוחות הביטחון למרכז בריאות של אונר"א בירושלים, דרשו להסיר את שילוט אונר"א והוציאו צו סגירה זמני נגד המרכז לשלושים ימים:

Roland Friedrich
@GRFriedrich

The @UN footprint in occupied East Jerusalem is shrinking fast.

Yesterday, in a disgraceful move, Israeli security personnel forcibly entered the UNRWA Jerusalem Health Centre, demanding the removal of UN signage. The Jerusalem Health Centre has been supported over decades by member states, many of whom have visited the premises. Later on the same day, a temporary closure order was issued against the Health Centre, closing it for the next thirty days. It may never open again.

Simultaneously, @UNRWA has received notifications from utility providers of impending severance of electricity and water supplies to multiple facilities across #EastJerusalem. These buildings include schools, health centres, and other critical service points.

It is not possible to operate humanitarian services without electricity and water.

Yesterday's developments follow the December 2025 amendments made to the anti-UNRWA Knesset laws. These shameful tactics are part of the relentless campaign by Israeli authorities to unilaterally prevent UNRWA from executing its #UNGA mandate in occupied East Jerusalem, which does not fall under Israeli sovereignty. The application of Israeli law therein is illegal.

In October 2025, the @CIJ_ICJ ruled that Israel is obliged to facilitate relief provided by UNRWA. And yet, the present actions represent the very opposite. These amendments, if implemented, will signal the end of UNRWA's decades-long operational presence in East Jerusalem.

7:11 PM · Jan 13, 2026 · 20.9K Views

S

<https://x.com/GRFriedrich/status/2011123893335932983> : 13.1.2026 להודעה מיום

14. הפגיעה לא הסתיימה בכך, אלא הוסיפה והתמירה. היום, 20.1.2026, בשעות הבוקר המוקדמות, הגיעו כוחות רשות מקרקעי ישראל, בליווי המשטרה ומג"ב, יחד עם דחפורים, למטה אונר"א בשכונת שיחי ג'ראח בירושלים, וחללו בהריסת המבנה. מתחם זה שימש במשך שנים רבות כמטה המרכזי של אונר"א בירושלים ובגדה המערבית, וכלל משרדים ותשתיות לוגיסטיות מרכזיות של הארגון. פעולות ההריסה, הכוללות תפיסת המקרקעין והעברתם לניהול המדינה, מהוות הריסות בלתי הפיכות, וננקטות בעת שההליכים בדבר חוקיות המסגרת הנורמטיבית שבבסיס פעולות המשיבים עודם תלויים ועומדים בפני בית המשפט הנכבד. בהתאם להצהרות רשות מקרקעי ישראל, מדובר במתחם הראשון שנהרס מכוח חוקי אונר"א, וכי צפויות הריסות נוספות, ובכלל זאת מתחם הארגון באזור כפר עקב, אשר לשיטתם צפוי אף הוא לעבור תפיסת חזקה ופנינוי בתקופה הקרובה.

לדיווח על ההריסה : <https://www.maariv.co.il/news/israel/article-1274945> ;

https://www.facebook.com/reel/1097495979114861/?fs=c&mibextid=wwXIfr&rdid=Or2ksg1xLiuIamXm&share_url=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fshare%2Fv%2F17wtWDiuGR%2F%3Fmibextid%3DwwXIfr

להלן תמונות של משרדי אונר"א בעת פעולות ההריסה היום :

15. יצוין כי עוד בטרם אושר התיקון לחוק בקריאה שניה ושלישית, ביום 8.12.2025 דיווח מר פיליפ לזריני, הנציב הכללי של אונר"א, כי כוחות ממשטרת ישראל, בליווי גורמים עירוניים, פרצו לאותו מטה של אונר"א בשכונת שיח' ג'ראח שנהרס היום. במסגרת הפעולה הוכנסו למקום אופנועי משטרה, משאיות ומלגוזות; נותקו כלל אמצעי התקשורת; ונתפסו רהיטים, ציוד מחשוב ורכוש נוסף. עוד דווח כי דגל האו"ם הורד מן המתקן והוחלף בדגל ישראל. להלן הודעת מר לזריני:

← Post

Today in the early morning, Israeli police accompanied by municipal officials forcibly entered the @UNRWA compound in East Jerusalem. Police motorcycles, as well as trucks & forklifts, were brought in & all communications were cut. Furniture, IT equipment & other property was seized. The @UN flag was pulled down & replaced with an Israeli flag.

This latest action represents a blatant disregard of Israel's obligation as a United Nations Member State to protect & respect the inviolability of UN premises.

Following months of harassment that included arson attacks in 2024, hateful demonstrations & intimidation, supported by a large-scale disinformation campaign, as well as anti-UNRWA legislation passed by the Israeli parliament in breach of its international obligations, UNRWA personnel were forced to vacate the compound at the beginning of this year.

... However, whatever action taken domestically, the compound retains its status as a UN premises, immune from any form of interference.

Israel is party to the Convention on the Privileges & Immunities of the UN. The Convention makes UN premises inviolable - in other words, immune from search and/or seizure - and makes UN property and assets immune from legal process.

The International Court of Justice has also underscored that Israel is obliged to cooperate with UNRWA & other UN agencies.

There can be no exceptions. To allow this represents a new challenge to international law, one that creates a dangerous precedent anywhere else the UN is present across the world.

1:03 PM · Dec 8, 2025 · 560.4K Views

🗨️ 2.7K ❤️ 3.2K 📌 291 ↗️

<https://x.com/UNLazzarini/status/1997985397440172110> : להודעה מיום 8.12.2025

16. מכלל ההתפתחויות המתוארות לעיל, הצפויות להחרף בטווח המיידי, ובפרט נוכח פעולות ההריסה ותפיסת המקרקעין שננקטו בפועל, עולה כי כל מתקני אונר"א המספקים שירותים חיוניים לאלפי תושבים מצויים בפני סכנת הריסה וסגירה ממשית. ניתוק מתקנים אלה מאספקת מים וחשמל, הצפויים בתקופה הקרבה, בצירוף תפיסת החזקה במקרקעין והריסת מבנים המשמשים את הארגון, אינו מותיר להם כל אפשרות מעשית להמשיך פעולתם. הריסת ו/או סגירת מתקנים אלה כבר הובילה, ותוסיף להעצים את הפגיעה החומרה בתושבים רבים שיפסיקו לקבל שירותים חיוניים ללא כל חלופה זמינה.

17. המבקשים ידגישו עוד, כי מאחר שמדובר בתיקוני חקיקה המצויים בלב העתירה, אזי טענות המשיבים בתגובותיהם הקודמות לצווי הביניים, שלפיהן הסוגיות המתעוררות מתאימות לבירור במסגרת עתירות מינהליות, אינן רלוונטיות בנסיבות העניין. שעה שהפגיעה נובעת במישרין מהסדר חקיקתי חדש ומרחיב, ולא מיישום מינהלי קונקרטי, אין המדובר בהחלטות מינהליות פרטניות הניתנות לבחינה בדיעבד, אלא בפגיעה נורמטיבית כללית המחייבת התערבות שיפוטית באמצעות צו ביניים.

18. בנוסף, נוכח העובדות בשטח ופעולות הננקטות מכוח התיקון מרחיק הלכת ויישומו בפועל, אין ספק כי אי הוצאת צו ביניים תגרום נזקים חמורים ובלתי הפיכים לעותרים ולנפגעים רבים נוספים. מהריסת המבנים אין דרך חזרה, וניתוק התשתיות החיוניות להמשך פעילותם של השירותים החיוניים משמעו סגירה גורפת

של השירותים ופגיעה מקיפה בהם. נזקים אלה עולים לאין שיעור על הנזק שייגרם, אם בכלל, למשיבים כתוצאה מהוצאת הצו. זאת במיוחד לנוכח העובדה כי מתן צו הביניים ישמר, לעת עתה, את המצב שהיה קיים עובר לחקיקת החוקים והתיקון לחוק, ואשר התקיים זה כ-77 שנים ביחס לעותרים ולתושבי ירושלים המזרחית.

19. העותרים ישובו וידגישו כי על אף טענות המשיבים, העותרים 1 - 10 ואלפי תושבים רבים אחרים עדיין נסמכים על השירותים החיוניים שמסופקים על ידי אונר"א, כולל שירותי התברואה, הבריאות וההכשרה המקצועית. במסגרת תגובתם המקדמית של המשיבים מיום 10.6.2025, לא הוצג כל פתרון ממשי העונה על צורכיהם של התושבים ואשר מאפשר את הביטול הגורף של השירותים החיוניים שעליהם נסמכו במשך עשרות שנים. למצער, טענות אלה שנויות במחלוקת ומחייבות בירור והכרעה. כל שינוי במצב העובדתי בשטח, ובפרט באמצעות מניעת תשתיות חיוניות מאותם מוסדות בטרם בירור העתירה, עלול לייתר את הסעד המבוקש בה, וחמור מכך, לגרום לפגיעה ממשית, מתמשכת ובלתי הפיכה בתושבים הנסמכים על שירותים אלה.

20. יצוין עוד, כי במסגרת התיקון לחוק נקבע כי "שר, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, רשאי להוסיף לתוספת הראשונה שירות הנמצא בתחומי הפעילות של המשרד שבאחריותו" (סעיף 22ג) (לחוק). משמעות הדבר היא כי כל עוד לא ניתן צו שיפוטי המונע את תחולת התיקון, ובפרט בשעה שההליכים תלויים ועומדים, רשימת השירותים שחל איסור על אספקתם עלולה להתרחב באופן חד-צדדי, ולכלול שירותים נוספים אשר שלילתם טומנת בחובה פגיעה חמורה ומתמשכת בזכויות היסוד של מקבלי השירותים.

21. צו הביניים נדרש אף מן הטעם שהתיקון לחוק מהווה הפרה בוטה של הדין הבינלאומי המחייב את המשיבים, ובפרט לנוכח הוספת סעיף 6 לחוק, הקובע כי הוראות פקודת החסינויות וזכויות-היתר של האומות המאוחדות, 1947, לא יחולו על אונר"א, על פקידיה, על בני אדם המועסקים מטעמה ועל נכסיה. סעיף זה יוצר תשתית חוקית לפעולות שלטוניות הנוגדות באופן חזיתי את התחייבויותיה של ישראל לפי מגילת האו"ם, האמנה בדבר זכויות-היתר והחסינויות של האומות המאוחדות, שאליה הצטרפה מדינת ישראל ביום 21.9.1949 (ראו סעיף 126 לעתירה), וכן את קביעותיו של בית הדין הבינלאומי לצדק (ראו להלן). סעיף 35 לאמנה קובע במפורש כי תחולתה נמשכת כל עוד המדינה נותרת חברה באו"ם. לכן, מתן אפשרות לפעול מכוח שלילה זו משמעו הסמכת רשויות המדינה לפעול בניגוד לדין הבינלאומי המחייב, באופן הפוגע בעקרון שלטון החוק ובכללי המינהל התקין, ויוצר נזק חמור ובלתי הפיך שאינו ניתן לריפוי בדיעבד.

22. לשיקולים עיקריים אלה מצטרפים גם סיכויי העתירה להתקבל. בהתאם לכך, נימוקי העתירה על כלל חלקיה מהווים חלק בלתי נפרד מבקשה זו. עוד יוסיפו המבקשים ויפנו לחוות הדעת המייעצת של בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) מיום 22.10.2025. חוות הדעת עוסקת בחובותיה של ישראל ביחס לנוכחות ולפעילות של האו"ם וארגונים נוספים בשטחים הכבושים, לרבות ירושלים המזרחית, ובמסגרתה קבע בית הדין כי על ישראל מוטלת החובה להסיר את המגבלות המוטלות על פעילות אונר"א, להסכים לסיוע שמעניקה הסוכנות ולסייע במימושו. חוות הדעת מדגישה את הקשר הייחודי והמהותי שבין מנדט אונר"א לבין מימוש הזכויות הבסיסיות ביותר של האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית, לרבות בירושלים המזרחית, וקובעת כי בניגוד לטענות המדינה - אשר הועלו אף במסגרת תגובותיה הקודמות לבקשות לצווי ביניים - לא קיימת אפשרות להחליף את אונר"א, לא בנסיבות הקיימות כיום ואף לא בפרק הזמן שקבעה המדינה. כך נקבע:

UNRWA has thus been deeply integrated into the local infrastructure of the Occupied Palestinian Territory, providing for the most basic needs of the local population, including food, potable water, healthcare and shelter. The Court recalls the scale and urgency of the needs of the population of the Gaza Strip, and UNRWA's unique and sustained connection with the population of the Occupied Palestinian Territory. The Court considers that, in the current circumstances, it is not possible to replicate the capacity of the United Nations, acting through UNRWA, to ensure that the population of the Gaza Strip is adequately provided for. UNRWA cannot be replaced on short notice and without a proper transition plan.

לחוות הדעת: <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/196/196-20251022-adv-01-00-en.pdf>

23. החקיקה העומדת במוקד העתירה והבקשה דנן נוגדת במישרין את פסיקתו של בית הדין הבינלאומי לצדק, ומובילה לפגיעה חמורה ומתמשכת בשירותים החיוניים והבסיסיים ביותר שמעניקה אונר"א לאוכלוסייה האזרחית הפלסטינית - שירותים שאין להם כל חלופה מעשית. כעת, התיקונים האחרונים לחקיקה מחמירים פגיעה זו באופן קיצוני, ומעמיקים את שלילתם של אמצעים חיוניים הדרושים להמשך מתן שירותים אלה, עד כדי סיכול ממשי של יכולת הסוכנות להבטיח את המשך סיפוקם. למותר לציין כי לעניין מעמדן של חוות דעת מייעצות של בית הדין הבינלאומי לצדק, עמד כבוד בית משפט נכבד זה בעבר על חשיבותן וקבע כי יש ליתן להן את מלוא המשקל הראוי (בג"ץ 7957/04 מראעבה ואח' נ' ראש ממשלת ישראל ואח' (15.9.2005)).

24. כבר נפסק, כי "בבוא בית המשפט להכריע בבקשה למתן צו ביניים עליו לבחון שני שיקולים עיקריים. האחד, "מאזן הנוחות", שבו בוחן בית המשפט את הנוק שייגרם למבקש במידה שלא יינתן צו ביניים אל מול הנוק שייגרם למשיב במידה ויינתן צו כמבוקש; והאחר, סיכויי העתירה להתקבל. במסגרת שיקולי מאזן הנוחות יבחן בית המשפט, בין יתר שיקוליו, אם אי מתן הצו יסכל את בירור ההליך העיקרי, וכן יבחן את הצורך לשמר מצב קיים לעומת יצירת מצב חדש בטרם התברר ההליך לגופו. אבן הבוחן העיקרית היא מאזן הנוחות. "...בר"ם 301/03 אחים סקאל בע"מ ואח' נ' רשות שדות התעופה, תק-על 2003 (1), 279, 281). וכפי שנקבע לאחרונה על ידי בית המשפט הנכבד, "מבין שני השיקולים הנ"ל, שמור מעמד הבכורה לשיקול מאזן הנוחות" (ברע"א 51561-09-24 אלהואשלה נ' רשות מקרקעי ישראל (תלוי ועומד) (החלטה מיום 29.12.2024)).

לעניין התנאים להוצאת צווי ביניים ראו גם:

- בר"ם 5756/03 חלף נ' יצחק אוחיון - ראש עיריית פתח תקווה (החלטה מיום 25.8.03).
- בר"ם 1557/02 מגמארט ציד ספורט בע"מ נ' מדינת ישראל משרד ביטחון - אגף האמרכלות משק ונכסים (החלטה מיום 20.5.2002).
- בשג"ץ 2598/95 אדם טבע ודין נ' המועצה הארצית לתכנון (החלטה מיום 30.4.95).

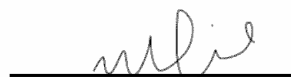
25. בהקשר של חקיקה ראשית, בית משפט נכבד זה, במספר עתירות, הוציא מלפניו צווי ביניים כשמאזן הנוחות נטה לטובת הוצאתם. כך למשל היה בבג"ץ 2605/05 המרכז האקדמי למשפט ולעסקים, חטיבת זכויות האדם נ' שר האוצר, פ"ד סג(2) 545 (2009) בעניין החוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 28), התשס"ד-2004 (צו ביניים ניתן ביום 18.3.2009); בג"ץ 4406/16 איגוד הבנקים בישראל (ע"ר) נ' כנסת ישראל (2016) בעניין חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי-התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו-2016 (צו ביניים יצא ביום 11.7.2016) ובג"ץ 1308-17 עיריית סלואד נ' הכנסת (2020) בעניין החוק להסדרת ההתיישבות ביהודה והשומרון, התשע"ז-2017 (צו ביניים ניתן ביום 17.8.2027).

26. תגובת ב"כ המשיבים: הבקשה, בטרם עדכונה נוכח האירועים מהיום, נשלחה לב"כ המשיבים אתמול בשעות אחר הצהריים, תוך שהתבקשו למסור את תגובתם עד היום בשעה 12:00. עד לכתיבת שורות אלה והגשת הבקשה, לא התקבל כל מענה מטעם המשיבים.

על יסוד האמור לעיל, מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה זו, כמבוקש בפתח הבקשה.

ד"ר סוהאד בשארה, עו"ד

מונא חדאד, עו"ד

ב"כ העותרים

חיפה, 20.1.2026